

Ministerul Justiției al Republicii Moldova

Raport prealabil privind realizările Ministerului Justiției pentru perioada de 100 zile

(14 noiembrie 2019 – 22 februarie 2020)

Ianuarie 2020

CUPRINS

I. Considerații generale

II. Obiective realizate

- Ajustarea Conceptului de evaluare a integrității judecătorilor și procurorilor, în strictă conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția și ale ODIHR
- Desemnarea candidatului la funcția de Procuror General
- Identificarea soluțiilor urgente în vederea neadmiterii de blocaje în funcționarea puterii judecătorești

III. Principalele realizări în domeniul de competență

- Cadrul normativ adoptat
- Reforme demarate
- Drepturile omului
- Combaterea spălării banilor
- Integritatea
- Executarea hotărârilor judecătorești
- Prestarea serviciilor conexe
- Sistemul penitenciar
- Evoluții în cooperarea cu partenerii externi și societatea civilă

IV. Priorități majore pentru anul 2020

I. Considerații generale

Justiția și drepturile omului constituie prioritatea esențială în politicile realizate de către Ministerul Justiției care, finalmente, au impact major asupra celorlalte sectoare.

Politicile realizate de Ministerul Justiției în perioada de 100 de zile derivă, în cea mai mare parte, din Programul de activitate al Guvernului, care este transpus într-un Plan de acțiuni pentru anii 2020-2023, dar și din alte documente de politici naționale și sectoriale, cât și din necesitățile și disfuncționalitățile semnalate în practică pe anumite domenii.

Potrivit Planului de acțiuni pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636 din 11 decembrie 2019, de competența Ministerului Justiției ține elaborarea și promovarea politicilor pe următoarele dimensiuni:

- Justiție;
- Combaterea corupției și asigurarea integrității;
- Combaterea fenomenului spălării banilor;
- Drepturile omului.

Prioritatea esențială a Guvernului constituie asigurarea independenței și integrității judecătorilor și procurorilor, creșterea profesionalismului și fortificarea mecanismelor de responsabilizare a acestora, eficientizarea mecanismelor de control al averii și intereselor, astfel încât integritatea actorilor în sector să fie asigurată, precum și combaterea flagelului corupției care finalmente afectează toate domeniile.

II. Obiectivele realizate

Obiectivele imediate care derivă din Programul de Guvernare realizate în perioada vizată țin de:

- Ajustarea Conceptului de evaluare a integrității judecătorilor și procurorilor, în strictă conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția și ale ODIHR

La cea de-a 120-a sesiune plenară din 11-12 octombrie 2019 Comisia de la Veneția a emis Opinia preliminară asupra proiectului de lege cu privire la reforma Curții Supreme de Justiție și a organelor procuraturii, proiect prin care se propunea inclusiv evaluarea extraordinară a judecătorilor și procurorilor. În același timp, în data de 22 octombrie Ministerul Justiției a recepționat și Opinia interimară la proiectul de lege emisă de către Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR).

Prin prisma recomandărilor formulate de către Comisia de la Veneția și ODIHR, recomandări fundamentate pe standardele internaționale în domeniu, proiectul de lege urma a fi modificat conceptual.

În acest sens, în perioada imediată învestirii Guvernului s-a purces la ajustarea conceptului de evaluare a judecătorilor la recomandările formulate în cadrul acestor două Foruri Internaționale. Totodată, în scopul asigurării unui proces incluziv, în cadrul Ministerului Justiției a fost creat un grup de lucru format din: judecători, avocați, reprezentanți ai fracțiunilor parlamentare și mediului academic care s-a întrunit în mai multe ședințe.

Urmare a mai multor discuții au fost elaborate Liniile directorii ale conceptului de evaluare a judecătorilor, în special sub aspectul integrității care au fost transmise în adresa Comisiei de la Veneția la data de 22.11.2019. La fel, conceptul ajustat a fost transmis și către toate misiunile diplomatice și organizațiile internaționale acreditate în Republic Moldova.

Ulterior, urmare a angajamentelor asumate în cadrul întrevederilor anterioare cu reprezentanții Consiliului Europei, Ministerul Justiției a transmis în data de 03.01.2020, prin intermediul canalelor diplomatice, către membrii Grupului ad-hoc de experți ai Consiliului Europei, constituit în vederea susținerii eforturilor de consolidare ale

sectorului justiției din Republica Moldova, propunerea de proiect pentru evaluarea judecătorilor, draftul de Strategie, Planul de acțiuni, acestea fiind plasate și pe pagina oficială web a ministerului.

La data de 20-21 ianuarie Grupul de lucru ad-hoc al Consiliului Europei a efectuat o vizită de lucru în Republica Moldova, în cadrul căreia experții au avut întâlniri cu reprezentanții instituțiilor de stat, societatea civilă. Urmare a discuțiilor, oficialii Consiliului Europei au menționat că vor analiza proiectul Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției (SAIISJ) pentru 2020-2023, proiectul Planului de Acțiuni de implementare a SAIISJ pentru 2020-2023 și propunerea de proiect privind evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor și vor oferi expertiza necesară pentru Ministerul Justiției și tuturor actorilor implicați în procesul de reformă.

- Desemnarea candidatului la funcția de Procuror General

Prin Legea nr. 128/2019 au fost operate modificări în Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

Potrivit modificărilor adoptate, concursul pentru funcția de Procuror General constă din două etape: preselecția candidaților de către Comisia constituită de Ministerul Justiției și selecția candidatului de către Consiliul Superior al Procurorilor. Astfel, noile prevederi statuează că numirea Procurorului General de către Președintele țării se face la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor din rândul candidaților propuși de către Comisia constituită de Ministerul Justiției.

La data de 18 noiembrie 2019 în temeiul art. 17 alin. (8) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, Ministrul justiției a transmis în adresa Consiliului Superior al Magistraturii lista candidaților preselecțai la funcția de Procuror General prin Hotărârea din 29 octombrie 2019 a Comisiei de preselecție. Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1334 din 29.11.2019 dl Alexandr Stoianoglo a fost numit în funcția de Procuror General.

- Identificarea soluțiilor urgente în vederea neadmiterii de blocaje în funcționarea puterii judecătorești

În vederea discutării problemelor actuale ale puterii judecătorești cu identificarea soluțiilor de rigoare, în special cele care vizau activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, Ministrul Justiției a avut mai multe discuții cu reprezentanții instanțelor judecătorești.

De asemenea, au avut loc mai multe întreveneri, de toate nivelele din toată țara, precum și cu majoritatea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

III. Principalele realizări în domeniul de competență

- Cadrul normativ adoptat

- Legea pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (Lege nr. 193 din 20.12.2019), care a fost transmisă Președintelui pentru promulgare. Modificările operate au drept scop asigurarea reprezentativității Consiliului Superior al Magistraturii și transparenței procesului de desemnare a membrilor din rândul judecătorilor. Ministerul Justiției a transmis amendamentele pentru avizare Comisiei de la Veneția. Avizul Comisiei de la Veneția a fost unul pozitiv.

- Proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (Codul de procedură penală; Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat). Proiectul legii a fost adoptat de Parlament în I lectură la 20.12.2019, iar printre modificările operate a fost instituit și dreptul victimelor traficului de ființe umane de a beneficia de asistență juridică garantată de stat.

- Legea nr. 159 din 6 decembrie 2019 pentru modificarea Codului contravențional. Prin prevederile adoptate pentru contravențiile de violență în familie a fost stabilit un

termen special de prescripție pentru atragere la răspundere, la fel, s-a modificat modul de aplicare a sancțiunii pentru actele de violență în familie.

- Proiectul Hotărârii Guvernului nr. 621 din 11.12.2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (are drept scop realizarea asigurării în practică a expertizelor ecologice).

- Reforme demarate

- Sistemul judecătoresc

- Modificarea Constituției în partea ce ține de sistemul judecătoresc

În vederea limitării imunității judecătorilor, unificării modului de numire a judecătorilor, anulării termenului inițial de numire a judecătorilor pe 5 ani și modificării componenței Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției a reinițiat promovarea proiectului Legii pentru modificarea Constituției Republicii Moldova (art. 116, 121, 122 din Constituție).

Pentru excluderea tuturor divergențelor, proiectul legii a fost transmis pentru reavizare tuturor autorităților interesate la 19 decembrie 2019 prin scrisoarea nr. 03/12534, iar prin scrisoarea nr. 03/12902 din 30 decembrie 2019 a fost transmis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție. Proiectul definitivat este la Guvern pentru a fi aprobat. Ministerul Justiției intenționează să solicite Avizul Comisiei de la Veneția.

- Elaborarea cadrului legal în vederea eficientizării activității de evaluare a judecătorilor, inclusiv prin prisma integrității acestora

În scopul efectuării unei evaluări efective, atât sub aspectul profesionalismului, dar și al integrității judecătorilor, se propune resetarea activității și componenței celor două colegii deja existente (Colegiul de selecție și Colegiul de evaluare a performanțelor). În acest sens, a fost elaborat, propunerea de proiect pentru evaluarea judecătorilor.

Potrivit propunerii prima componentă a Colegiului de evaluare va fi selectată de către o Comisie de monitorizare independentă, în componența căreia vor fi antrenați și experți străini.

După cum a fost menționat mai sus, în data de 03.01.2020, prin intermediul canalelor diplomatice, propunerea de proiect a fost transmisă către membrii Grupului ad-hoc de experți ai Consiliului Europei, constituit în vederea susținerii eforturilor de consolidare a sectorului justiției din Republica Moldova.

- Promovarea proiectului Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2020-2023

În scopul asigurării continuității în consolidarea sectorului justiției, la începutul anului 2019 Ministerul Justiției a demarat exercițiul de elaborare a unui nou document de politici în sectorul justiției. Proiectul noii Strategii a fost elaborat de Ministerul Justiției în baza propunerilor/sugestiilor formulate în scris și a celor prezentate verbal în cadrul discuțiilor cu actorii din sectorul justiției și alte persoane interesate și a fost plasat pe pagina oficială web a Ministerului Justiției pentru consultări publice.

Ulterior, activitatea asupra acestui document parțial a fost sistată având în vedere stabilirea altor priorități. În același timp, în luna august 2019, Ministerul Justiției a solicitat asistența Consiliului Europei pentru efectuarea unei expertize la proiectul inițial al Strategiei prin raportare atât la constatările făcute de către experții CoE în evaluarea strategiei anterioare, cât și ținând cont de noile priorități. Opinia experților a fost recepționată în luna septembrie 2019.

Pe parcursul lunii decembrie 2019, proiectul Strategiei a fost ajustat la recomandările CoE și a fost demarat și procesul de elaborare a proiectului Planului de acțiuni care reflectă domeniile de intervenție strategică identificate în proiectul Strategiei.

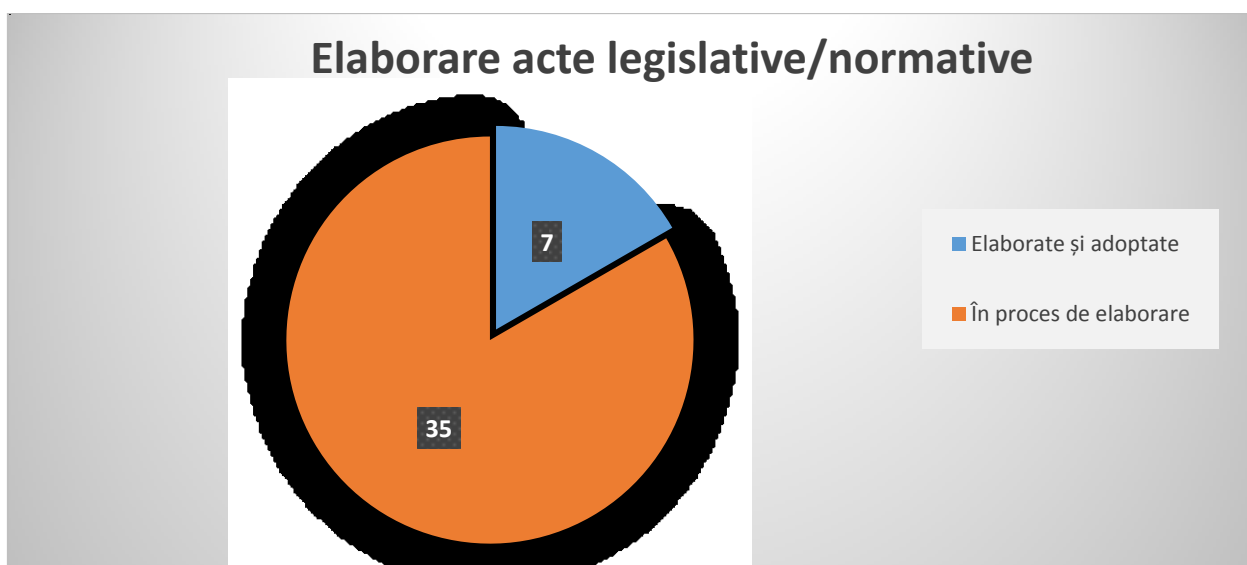
Ambele documente au fost plasate pe pagina oficială web a Ministerului Justiției www.justice.gov.md la directoriul „Noua Strategie în sectorul justiției/Proiectul Strategiei pentru Asigurarea Independenței și Integrității Sectorului Justiției pentru anii

2020-2023”. De asemenea, Proiectul Strategiei și Planului de acțiuni a fost expediat misiunilor diplomatice și organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova.

La 3 ianuarie 2020, proiectele acestor documente de politici au fost transmise membrilor Grupului ad-hoc de experți ai Consiliului Europei.

Totodată, la 13 ianuarie 2020, Ministerul Justiției a solicitat tuturor autorităților responsabile formularea propunerilor/comentariilor, în special, asupra propunerilor de măsuri și a termenelor de implementare stabilite în proiectul Planul de acțiuni, precum și prezentarea de noi propuneri care urmează a fi incluse cu indicarea termenelor și a instituțiilor implementatoare, a plafonului mijloacelor financiare necesare. Termenul în acest sens a fost stabilit până la 31 ianuarie 2020.

Elaborarea actelor normative și legislative constituie o prioritate a Ministerului Justiției. În această perioadă, au fost elaborate și adoptate 7 acte legislative/normative, 35 sunt în proces de elaborare.

Acte normative/legislative elaborate și aprobate:

1. Legea pentru modificarea Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii (Lege nr. 193 din 20.12.2019);
2. Proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (Codul de procedură penală; Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat);
3. Legea nr.159 din 6 decembrie 2019 pentru modificarea Codului contravențional;

4. Proiectul HG nr. 621 din 11.12.2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (are drept scop realizarea asigurării în practică a expertizelor ecologice);
5. Proiectul HG cu privire la transmiterea unor bunuri mobile din proprietatea statului în proprietatea Unității teritoriale autonome Găgăuzia - nr. unic de la Guvern 308/MJ/2019, aprobat prin HG nr. 620 din 11.12.2019;
6. HG privind retragerea din Parlament a unui proiect de lege și abrogarea unei hotărâri de Guvern (proiect de modificare a Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură);
7. Ordinul Ministrului Justiției Cu privire la registrele notariale și modul de îndeplinire a lucrărilor de secretariat în activitatea notarială.

Acte normative/legislative în proces de elaborate:

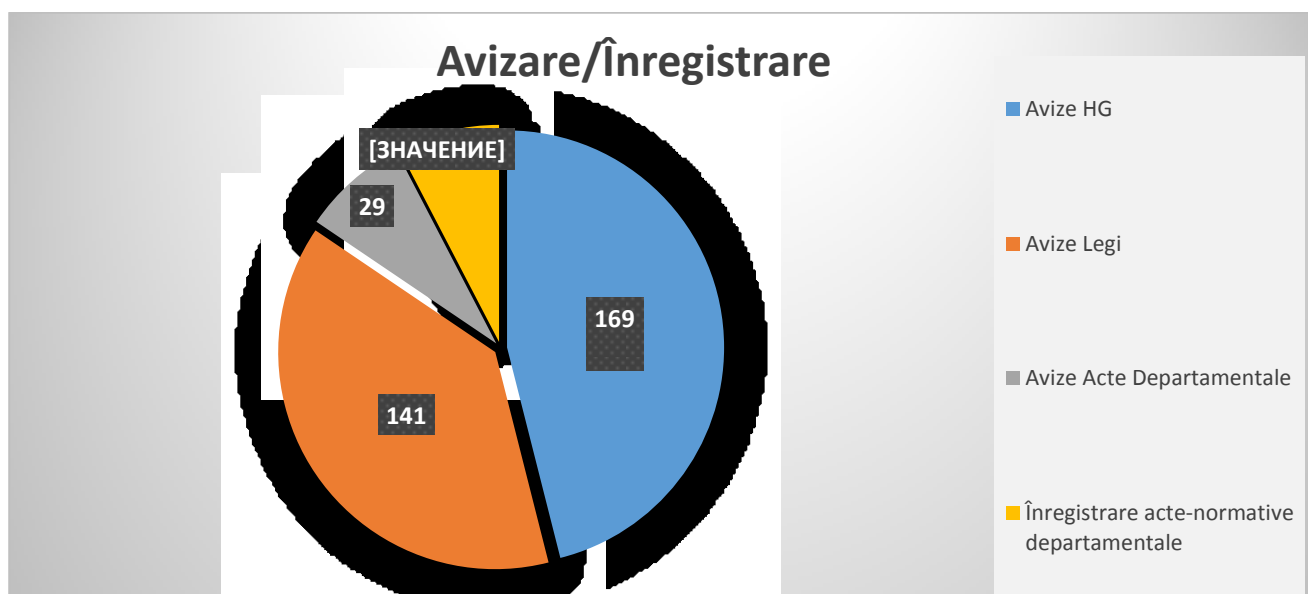
1. Proiectul HG cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Constituției în partea ce ține de sistemul judecătoresc (număr unic 593/MJ/2019);
2. Proiectul HG cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative, în special a Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității și a Legii nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității;
3. Proiectul HG cu privire la aprobarea proiectului de lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.
4. Proiectul HG cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale.
5. Proiectul HG privind regimul juridic al cadourilor;
6. Proiectul HG privind aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție;
7. Proiectul HG cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al SIA „e-Integritate”;
8. Proiectul HG cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (activitatea specială de investigație);
9. Proiectul HG cu privire la aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (asigurarea drepturilor victimelor în cazul infracțiunilor privind viața sexuală);
10. Proiectul HG pentru aprobarea proiectului de lege privind ajustarea cadrului normativ la Codul administrativ;
11. Proiectul HG privind abrogarea unor Hotărâri ale Guvernului (nr. unic 835 MJ 2019);

12. Proiect HG cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 37 alin. (1¹) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;
13. Proiect HG cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (monitorizarea electronică);
14. Proiectul HG privind standardele laboratoarelor de expertiză judiciară;
15. Proiectul HG cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemele de stopare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare;
16. Proiectul de lege pentru modificarea Codului penal nr.985/2002 (executarea Hotărârilor Curții Constituționale);
17. Proiectul consolidat de modificare a Codului contravențional nr. 218/2008;
18. Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor și Legea nr.246/2018 privind procedura notarială);
19. Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative;
20. Proiect HG cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare;
21. Proiectul HG privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de demolare a construcțiilor neautorizate și de defrișare a arborilor și arbuștilor;
22. Proiectul HG pentru aprobarea Regulamentului privind publicitatea măsurilor de ocrotire - nr. unic de la Guvern 322/MJ/2019;
23. Proiectul HG cu privire la modificarea unor Hotărâri ale Guvernului (vizează transmiterea unor bunuri în proprietatea publică a orașului Târgu Mureș);
24. Proiectul HG cu privire la atribuirea organizațiilor necomerciale a numărului de identificare de stat (IDNO);
25. Proiectul de lege privind modificarea unor acte legislative (modificarea Codului de executare în vederea executării unor hotărâri ale Curții Constituționale);
26. Proiectul Ordinului Ministrului Justiției privind modificarea unor acte normative ale Ministerului Justiției;
27. Proiectul Legii privind modificarea Legii nr. 246/2018 cu privire la procedura notarială;
28. Proiectul Legii privind modificarea Legii nr. 69/2016 privind organizarea activității notarilor;
29. Proiectul HG cu privire la evaluarea condițiilor de detenție;
30. Proiectul HP Codul de conduită al angajatului CNA;

31. Proiectul HG cu privire la Instituția publică „Centrul de resocializare prin muncă a condamnaților”;
32. Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (Cooperarea cu Curtea Penală Internațională);
33. Proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative (excluderea certificatului de integritate);
34. Proiect de HG cu privire la aprobarea conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „e-reținere”;
35. Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (examinarea recursurilor împotriva hotărârilor emise de instanța de insolvență).

Este de menționat că, în perioada vizată, de către Minister au fost emise 169 avize la proiecte de Hotărâri a Guvernului, 141 avize la proiecte de legi și 29 avize la proiecte de acte normative departamentale.

Totodată, în perioada menționată, Ministerul Justiției a înregistrat 28 acte normative departamentale.

- Eficientizarea sistemului informațional judecătoresc prin excluderea intervenției factorului uman din procesul administrativ de gestionare a dosarelor”.

Pe parcursul perioadei de referință au fost identificate și propuse spre aplicare mai multe soluții la problemele apărute în cadrul exploatării experimentale a SIJ și

raportate în cadrul Grupului de lucru permanent privind îmbunătățirea Sistemului informațional judiciar. Menționăm că majoritatea problemelor în utilizarea noului SIJ sunt generate de numărul diferit de judecători ce activează în instanțe și de practici organizatorice neuniforme ale instanțelor.

Concomitent, a demarat procedura coordonării termenilor de referință pentru achiziționarea serviciilor de mentenanță perfectivă și adaptivă pentru sistemul informațional judiciar pentru anul 2020.

În același context, cu suportul Programului pentru Justiție Transparentă, au fost dezvoltate și implementate cu succes la 20 ianuarie 2020 pe mediul de producție în toate instanțele judecătorești 32 de modificări, completări și actualizări a funcționalităților sistemului informațional judiciar, potrivit cerințelor și necesităților acestora colectate în prealabil, fiind elaborat și pus la dispoziția instanțelor și un ghid de utilizare.

Un alt set de modificări/completări/actualizări ale sistemului informațional judiciar se află în curs de dezvoltare.

De asemenea, cu suportul Programului pentru Justiție Transparentă a fost realizat un studiu privind interoperabilitatea noului Program Integrat de Gestionare a Dosarelor cu alte sisteme informaționale guvernamentale din sectorul justiției din Moldova.

Activitățile realizate au menirea de a facilita și reduce volumul de muncă a utilizatorilor SIJ din cadrul instanțelor judecătorești, de a asigura securitatea informației, protecția datelor cu caracter personal, dar și de a reduce intervenția factorului uman în procesul administrativ de gestionare a dosarelor.

➤ Drepturile omului

- Promovarea proiectului legii privind modificarea cadrului normativ în domeniul combaterii discriminării și asigurării egalității

În scopul consolidării cadrului legal privind prevenirea și combaterea discriminării, dar și fortificării mecanismului instituțional, Ministerul Justiției a elaborat proiectul

legii pentru modificarea unor acte legislative, în special a Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității și a Legii nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Principalele obiective ale proiectului sunt: extinderea criteriilor de non-discriminare; consolidarea cadrului instituțional în domeniu; îmbunătățirea mecanismului de colectare de date în materia egalității, nediscriminării și diversității, precum și de monitorizare și evaluare a acestor date etc.

În scopul asigurării corespunderii cadrului legal național cu standardele internaționale în domeniu, în special cu cele statuate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum și recomandările ECRI, în luna august 2019, Ministerul Justiției a solicitat asistența Consiliului Europei în efectuarea unei expertize la proiectul de lege menționat.

La începutul lunii decembrie 2019, expertiza CoE asupra proiectului de lege a fost oferită Ministerului Justiției. În prezent, proiectul de lege se ajustează la recomandările formulate, iar ulterior va fi supus consultărilor publice.

Domeniul reprezentării intereselor Guvernului Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare „Curtea”) în cauzele pe rolul acestei instanțe constituie unul dintre elementele-cheie ale activității Agentului guvernamental.

În perioada de raportare, până în prezent Curtea a comunicat Guvernului Republicii Moldova 19 cereri noi. Din informațiile deținute, până la 20 februarie urmează să mai fie comunicate încă 15 cereri noi.

Cauzele comunicate Guvernului reprezintă un indiciu relativ, care reflectă atât capacitatea Curții de a procesa cererile care necesită o poziție a Guvernului reclamat, cât și numărul de cereri care ridică anumite probleme cu privire la fond și admisibilitate, acestea putând fi declarate ulterior și inadmisibile.

În linii generale, pe parcursul perioadei de raportare, în sfera de reprezentare, au fost procesate prin prezentarea de comentarii, observații, declarații, traduceri, descrierea de evoluții în cauzele comunicate.

În aceeași perioadă au fost expediate în adresa Curții 36 observații cu privire la admisibilitatea și fondul cererilor comunicate, 14 observații cu referire la pretențiile de satisfacție echitabilă și a depus 10 cereri de revizuire în fața instanțelor naționale, fiind inițiate, astfel, și proceduri de reglementare amiabilă în 10 cauze pendinte în fața Curții. De asemenea, au fost efectuate interpelări la diferite autorități cu privire la cererile comunicate prin intermediul a 250 de scrisori.

În perioada de referință, Agentul guvernamental a finalizat procedura de reglementare amiabilă în 7 cereri comunicate.

- traducerea și diseminarea hotărârilor și deciziilor pronunțate de CtEDO

Unul din aspectele importante ale executării hotărârilor și a deciziilor CtEDO îl constituie traducerea și diseminarea acestora. Toate hotărârile pronunțate în această perioadă au fost traduse sau se află în proces de traducere de către funcționarii din cadrul Ministerului Justiției, de asemenea fiind întocmite scrisori de notificare către autorități despre constatările Curții, și a fost solicitată prezentarea unei informații relevante despre executarea hotărârilor respective, în particular măsurile întreprinse în vederea neadmiterii unor încălcări similare pe viitor.

De asemenea, au fost elaborate și publicate pe pagina oficială a Agentului guvernamental 20 comunicate despre pronunțarea hotărârilor și a deciziilor CtEDO versus Republica Moldova. Au fost traduse în limba de stat și plasate pe site 20 de hotărâri și 5 decizii.

- elaborarea rapoartelor și planurilor de acțiuni

Potrivit Articolului 46 din Convenție, în cadrul exercitării supravegherii executării unei hotărâri sau a unei decizii, planul și raportul de acțiuni reprezintă una din principalele modalități de comunicare a Comitetului de Miniștri cu guvernele statelor

respondente. Elaborarea unui plan sau a unui raport de acțiuni este o etapă procedurală obligatorie ce intră în competența Agentului guvernamental.

Astfel, au fost definitive și transmise Comitetului de Miniștri 2 rapoarte de acțiuni în cauzele Guja v. Republica Moldova și Oferta Plus S.R.L. v. Republica Moldova. În proces de elaborare sunt 10 rapoarte de acțiuni.

Direcția Agent guvernamental a transmis Departamentului de Executare a Comitetului de Miniștri formulare cu privire la achitarea satisfacției echitabile acordate de CtEDO în 8 cauze.

- ajustarea cadrului legal la jurisprudența CtEDO

Un domeniu esențial în sfera intereselor activității instituției Agentului guvernamental în aspectul asigurării executării jurisprudenței CtEDO îl constituie contribuția acestuia la elaborarea și implementarea legislației naționale relevante în domeniul respectării drepturilor omului și în special la ajustarea acesteia la standardele Convenției și a jurisprudenței Curții Europene.

În noiembrie 2019, DAG a elaborat și a transmis pentru promovare proiectul de modificare a Codului contravențional (abrogarea alineatului (3) din articolul 54) în vederea aducerii acestuia în conformitate cu hotărârea CtEDO Mașaev v. Moldova (nr. 6303/05, 12 mai 2009).

- activități de instruire

În perioada de raportare a fost acordată o atenție sporită formării inițiale și continue a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, de perfecționare profesională a judecătorilor și a procurorilor în funcție, precum și a altor grupuri de persoane care contribuie la înfăptuirea justiției și care sunt implicați în executarea hotărârilor și a deciziilor CtEDO, activitate în care este implicat și Agentul guvernamental. Această activitate a fost și rămâne apreciată de către Institutul Național

al Justiției în activitatea căreia Agentul guvernamental este implicat și în calitate de membru al Consiliului INJ, precum și de formator în cadrul acestei instituții.

Formarea continuă se realizează ținându-se cont de necesitatea specializării audienților, de dinamica procesului legislativ și constă, în principal, în cunoașterea aprofundată a legislației naționale, a documentelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor judecătorești și a Curții Constituționale, a jurisprudenței Curții Europene și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, a dreptului comparat, a normelor deontologice vizând profesia practică.

La elaborarea planurilor de studii este consultată opinia Agentului guvernamental, care propune, după caz, tematica seminarelor planificate pentru anul curent, având în vedere jurisprudența CtEDO și încălcările constatate precum și deficiențele apărute în procesul de executare a hotărârilor Curții Europene.

- Combaterea spălării banilor

- Elaborarea proiectului de Lege privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor

În vederea creării cadrului normativ conex la Legea nr. 308 din 2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Ministerul Justiției a elaborat proiectul Legii privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor.

Proiectul de lege transpune prevederile Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, precum și cerințele standardelor internaționale privind prevenirea și combaterea spălării banilor, finanțării terorismului și a proliferării armelor de distrugere în masă, adoptate de către Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI/FATF) în februarie 2012,

Scopul proiectului este de a crea un cadru normative ce ar asigura securitatea statului, ce ar proteja sistemul național financiar-bancar, financiar-nebancar și a

liberilor-profesioniști, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului.

Proiectul legii a fost transmis Guvernului pentru aprobare la 15 ianuarie 2020.

- Promovarea proiectului Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020-2024

În vederea obținerii unor rezultate viabile în sectorul național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, dar și menținerii unei abordări strategice și sistemice asupra întregului proces, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a elaborat proiectul Strategiei naționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020-2024 și a proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia, proiect care a fost transmis pentru promovare Ministerului Justiției în calitate de autoritate publică responsabilă de politici din acest sector.

În octombrie 2018, Republica Moldova a fost evaluată în cadrul celei de-a V-a runde de către Comitetul MONEYVAL privind implementarea celor 40 de Recomandări ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF/GAFI). În Raportul de Evaluare, aprobat la sesiunea plenară din iulie 2019, se conțin mai multe recomandări pentru Republica Moldova. Respectiv, scopul elaborării strategiei a fost determinat în primul rând de necesitatea implementării tuturor concluziilor și recomandărilor formulate de către misiunea internațională de evaluare.

Proiectul acestui document de politici a fost transmis la data de 20 ianuarie 2020 în adresa Cancelariei de Stat pentru avizare.

- Integritatea

- Elaborarea mecanismului de implementare a Legii nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate

În vederea asigurării implementării art. 9 alin. (2) din Legea nr. 122/2018, a fost elaborat proiectul Regulamentului privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale. Prin proiect se instituie și măsuri de protecție a avertizorilor. Or, protecția avertizorului de integritate este esențială pentru protejarea interesului public și promovarea unei culturi a responsabilității și integrității publice. Prin urmare, angajatul care, în legătură cu avertizarea de integritate pe care a făcut-o, este supus răzbunării este în drept să solicite protecție.

Proiectul a fost transmis Guvernului pentru examinare la data de 27 decembrie 2019.

- Reglementarea regimului juridic al cadourilor

Proiectul Hotărârii Guvernului privind regimul juridic al cadourilor a fost elaborat de către Ministerul Justiției în colaborare cu Centrul Național Anticorupție și cu suportul Proiectului comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei „Combaterea corupției prin aplicarea legii și prevenire” (CLEP), care are drept obiectiv major consolidarea cadrului anticorupție în Republica Moldova în concordanță cu standardele europene și internaționale. Asigurarea respectării regimului juridic al cadourilor reprezintă una dintre acțiunile prevăzute în Planul de Acțiuni al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020.

Proiectul Hotărârii Guvernului privind regimul juridic al cadourilor își propune să ofere agenților publici o mai bună înțelegere a prevederilor Legii nr.82/2017 în partea ce ține de regimul juridic al cadourilor și să îmbunătățească aplicabilitatea practică a acestuia.

Un aspect important al proiectului îl constituie stabilirea limitelor pentru valoarea totală admisă a cadourilor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol.

Proiectul a fost transmis la avizare tuturor autorităților vizate la data de 13 ianuarie 2020. La aceeași dată, proiectul a fost transmis și în adresa Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.

- Executarea hotărârilor judecătorești

În scopul îmbunătățirii mecanismelor de executare a hotărârilor judecătorești, Ministerul Justiției a inițiat procedura de modificare a cadrului normativ în domeniu și anume a Codului de executare și a Codului de procedură civilă. Principalele modificări vizează asigurarea unui echilibru dintre drepturile creditorului și debitorului precum și termenului de decădere din dreptul de a contesta actele executorului judecătoresc. Operarea modificărilor au drept scop executarea mai multor hotărâri ale Curții Constituționale.

În prezent proiectul se definitivează și urmează a fi transmis pentru avizare tuturor autorităților.

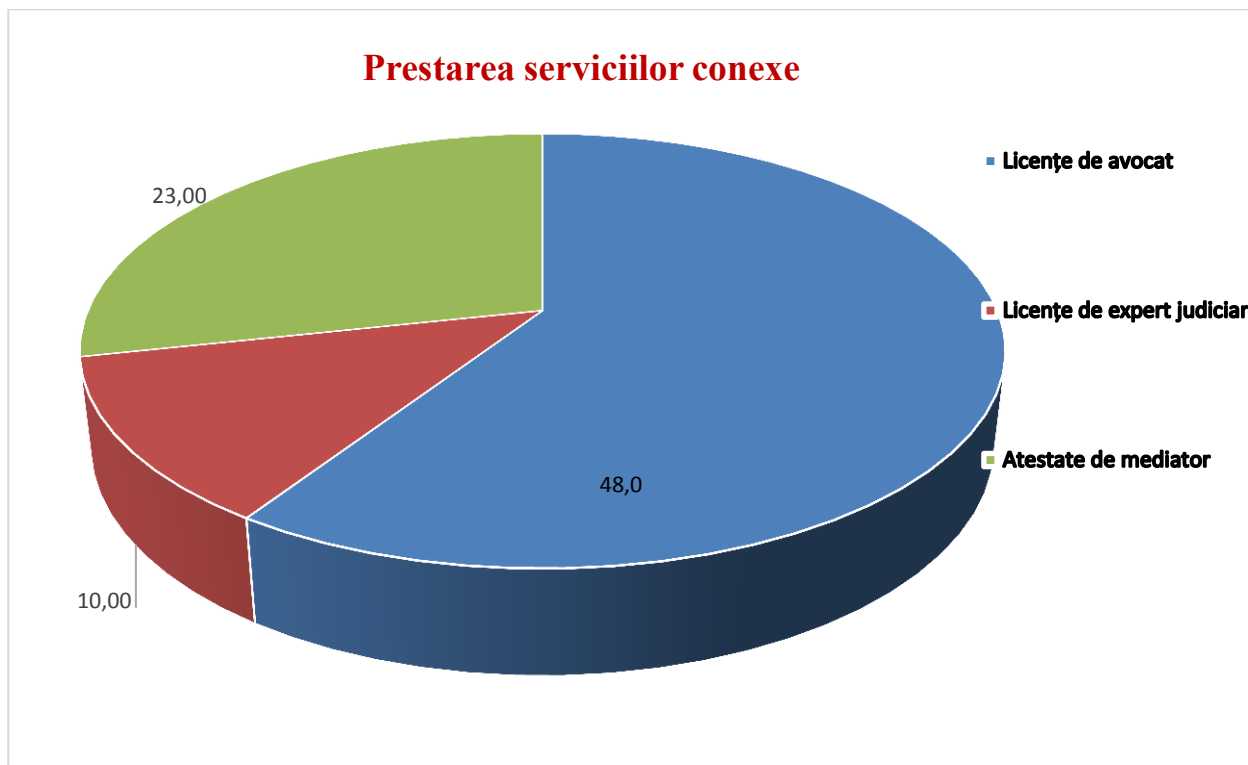
- Prestarea serviciilor conexe

Potrivit pct. 1. 16 din Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, Ministerul Justiției urma, termen ianuarie 2020, să îmbunătățească organizarea și administrarea sistemului de asistență juridică garantată de stat, prin majorarea unității convenționale. Acțiunile necesare au fost întreprinse, bani au fost prevăzuți în buget, Hotărârea Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 7 din 17 ianuarie 2020 cu privire la modificarea Regulamentului cu privire la mărimea și modul de remunerare a avocaților pentru acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat, aprobate prin Hotărârea Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat nr. 22 din 19 decembrie 2008 a fost transmisă spre înregistrare Ministerului Justiției.

Ministerul Justiției în perioada vizată a examinat în domeniului prestării serviciilor conexe 415 documente (solicitări de la persoane juridice, solicitări de la reprezentanții

profesiilor liberale, de la organele profesionale, demersuri de la autoritățile publice centrale și locale, etc.).

În perioada de raportare au fost eliberate: 48 licențe pentru exercitarea profesiei de avocat; 10 licențe pentru profesia de expert judiciar; 23 atestate de mediator.

A fost asigurată participarea ca membru și secretar la comisii/coleții după cum urmează: Colegiul disciplinar al executorilor judecătorești – 5 ședințe; Colegiul disciplinar al notarilor – 1 ședință; Comisia de calificare și evaluare a experților judicari – 14 ședințe; Comisia de Certificare pe lângă Ministerul Justiției – 2 ședințe, fiind eliberate 4 certificate de utilitate publică asociațiilor obștești.

Întru asigurarea activității gestionării arhivei notariale au fost examinate 109 de solicitări.

- Sistemul penitenciar

Ministerul Justiției a inițiat procesul de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție. Proiectul actului normativ urmează să prevadă: 1. constituirea unei Comisii Naționale care va examina, în corespundere cu prevederile art. 473/2 CP plângerile depuse de condamnați privind condițiile de detenție; 2. Componenta nominală și modul de activitate a acestei Comisii.

Cadrul normativ aprobat:

1. Prin aprobarea Legii nr.175/2019 pentru modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, au fost echivalate clasele de salarizare ale sistemului administrației penitenciare cu restul autorităților/organelor din grupul ocupațional „Ordine publică și securitatea statului”;

2. Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017 (cu suportul proiectului Consiliului Europei). Proiectul presupune îmbunătățirea cadrului normativ primar care reglementează activitatea sistemului administrației penitenciare în scopul creării instrumentelor de atragere a celor mai buni candidați la încadrare și de stopare a fluxului de demisii care au atins cote alarmante, în prezent fiind înregistrate 533 de funcții vacante.

Substanța modificărilor propuse poate fi schematic clasificată în 18 elemente novatorii, după cum urmează:

- 1) activitatea economică în cadrul sistemului administrației penitenciare;
- 2) condițiile și modul de încadrare în sistemul administrației penitenciare;
- 3) perioada de probă;
- 4) competențe privind managementul resurselor umane în sistemul administrației penitenciare;
- 5) evaluarea activității profesionale;
- 6) acordarea gradelor speciale;
- 7) pregătirea profesională a personalului penitenciar;
- 8) asigurarea personalului penitenciar cu uniforma de serviciu;

- 9) înlesnirile la calcularea pensiei;
- 10) dreptul la călătorii/transport gratuit;
- 11) asigurarea cu spațiu locativ de serviciu;
- 12) garanții suplimentare pentru personalul medical;
- 13) concediile;
- 14) obligațiunile funcționarilor publici cu statut special;
- 15) incompatibilități;
- 16) modificarea raporturilor de serviciu;
- 17) încetarea raporturilor de serviciu;
- 18) răspunderea disciplinară a funcționarilor publici cu statut special.

3. Inițierea procesului de modificare a Statutului executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006. Scopul proiectului constă armonizarea prevederilor procedurale cu normele primare statuate în Codul de executare, modificarea procedurilor în corespundere cu recomandările CPT, precum și modernizarea proceselor și debirocratizarea procedurilor operaționale.

Acțiuni majore realizate:

1. În perioada de referință, 7 instituții penitenciare au pregătit dosarele pentru acreditarea serviciilor medicale din cadrul sistemului administrației penitenciare;

2. A fost definitivată reconstrucția clădirilor Penitenciarului nr. 3-Leova (capacitatea de 110 locuri) în proporție de 100%, darea în exploatare a obiectului fiind planificată pentru luna februarie curent;

3. S-au realizat lucrări de reparație privind îmbunătățirea condițiilor de detenție în toate instituțiile penitenciare, fiind renovate circa 169 celule în instituțiile penitenciare, cu efectuarea reparațiilor capitale a blocurilor medicale și blocurilor alimentare din toate instituțiile penitenciare, inclusiv prin substituirea mobilierului vechi cu unul nou, recent achiziționat;

4. La 15 noiembrie 2019, a fost inaugurată sala de sport a Penitenciarului nr. 7-Rusca, obiectivul cu o suprafață de 400 metri păstrați, a fost construit timp de 2 luni;

4. La 05 decembrie 2019, de către Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii RCTV Memoria și Comisia Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, a fost organizat cursul de instruire în domeniul Drepturilor omului, prevenirea violenței interumane, torturii și a altor tratamente inumane și/sau degradante, fiind instruiți directorii și directorii adjuncți ai instituțiilor penitenciare, șefii secțiilor siguranță și regim penitenciar, ofițerii de serviciu, ajutoari ai ofițerilor de serviciu, psihologii din cadrul secțiilor reintegrare socială și asistenții medicali din cadrul secțiilor medicale;

5. La 23 ianuarie curent, funcționarii publici cu statut special din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor au participat la „Atelierul privind reținerea, arestarea, examinarea medicală și detenția persoanelor cu probleme de sănătate mintală: provocări și posibile soluții”, organizat de Consiliul Europei;

6. Totodată, au fost desfășurate proceduri de achiziții publice pentru materiale de construcție, uz sanitar, tehnico-genistice de pază și materiale electrice;

7. A fost implementat sistemul de teleconferință în instituțiile penitenciare, aprobat prin ordin ANP nr. 206 din 21.06.2019 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea funcționalității sistemului de teleconferință în instituțiile penitenciare. În anul 2019 fiind desfășurate 2136 ședințe de judecată, în cadrul cărora au fost examinate 2136 plângeri;

8. A fost evaluate serviciile medicale din cadrul instituțiilor penitenciare ale ANP, în conformitate cu dispoziția ANP nr. 17d din 12.02.2019, fiind renovate toate serviciile medicale din cadrul instituțiilor penitenciare în vederea corespunderii cu standardele de evaluare și acreditare. Astfel, actualmente 15 secții medicale din cadrul instituțiilor penitenciare au obținut autorizații sanitare de funcționare și 7 instituții penitenciare au pregătit dosarele pentru acreditarea serviciilor medicale din cadrul sistemului administrației penitenciare;

9. Implementarea Programului psiho-social destinat persoanelor în etate și cu dizabilități fizice în instituțiile penitenciare, aprobat prin ordinul ANP nr.373 din 18.11.2019;

10. Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare (cu suportul proiectului Consiliului Europei „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”);

11. Evaluarea instrumentului compensatoriu (în acest sens a fost creat un grup de lucru).

- Probațiunea

- Definitivarea proiectului de lege privind modificarea și completarea actelor legislative în grupul de lucru inițiat de Ministerul Sănătății, Muncii, Protecției Sociale și Familiei, privind prevenirea și combaterea violenței în familie cu asigurarea monitorizării electronice de către organele de probațiune a persoanelor care comit acte de violență în familie la etapa de aplicare a măsurilor de protecție victimei) în vederea ratificării Convenției de la Istanbul.

- Specializarea Birourilor de probațiune în 4 direcții de activitate (muncă neremunerată în folosul comunității, programe probaționale, minori și referate prezentințiale, supraveghere). Ca urmare a modificării și completării a HG 827 din 10.09.2010 la 18 iulie 2019 prin Hotărârea Guvernului nr.335 cu includerea anexei privind modificarea structurii INP) a fost modificat statul de personal al INP în perioada lunii decembrie 2019.

- Crearea Direcției de monitorizare electronică a INP. Astfel, în urma modificării și completării a HG 827 din 10.09.2010 (la 18 iulie 2019 prin Hotărârea Guvernului nr.335 cu includerea anexei privind modificarea structurii INP) a fost modificat statul de personal al INP în perioada lunii decembrie 2019.

- Elaborarea proiectului de Concept privind crearea centrului de asistență și reabilitare a minorilor în conflict cu legea penală și discutarea cu partenerii externi (Consiliul Europei, Ambasada SUA în RM, Ambasada Franței în RM, Agenția de Cooperare Germană (GIZ), etc.

- Elaborarea și definitivarea Curriculumului de formare a consilierilor de probațiune privind întocmirea referatelor prezentințiale, cu susținerea Proiectului Consiliului Europei.

- Acord de parteneriat cu A.O. ”YOU ARE NOT ALONE privind asistarea și sprijinul subiecților de probațiune.

- Acord de colaborare dintre INP și Direcția Poliția a mun. Chișinău în vederea cooperării controlului subiecților probațiunii.

- Evoluții în cooperarea cu partenerii externi și societatea civilă

Ministerul Justiției a demarat exercițiului de revizuire (inventariere) a tuturor tratatelor internaționale de asistență juridică în materie civilă și penală, încheiate de Republica Moldova la nivel bilateral sau multilateral, implementarea cărora este pusă în sarcina instituției, întru garantarea eficientizării procedurii de asistență internațională cu statele terțe și/sau organizațiile internaționale.

De asemenea, ministerul planifică inițierea procedurilor de negociere a unor noi instrumente internaționale, inclusiv pentru a facilita procedurile de asistență juridică reciprocă, astfel încât autoritățile statului să nu aibă impedimente la soluționarea spețelor, indiferent de natura lor (penal, civil).

În raport cu statele care nu sunt parte la acordurile de asistență adoptate sub egida organizațiilor internaționale și cu care Republica Moldova nu are încheiate acorduri bilaterale de asistență juridică, Ministerul Justiției va constitui un grup de lucru pentru a identifica vulnerabilitățile în aplicarea principiului reciprocității.

În conformitate cu programul privind Ziua Guvernului în teritoriu, Ministrul Justiției, Fadei Nagacevschi a efectuat vizite de lucru în raionul Ungheni 12.12.2019, Florești 19.12.2019, Fălești 26.12.2019. În cadrul ședințelor au participat reprezentanții unității administrativ-teritoriale din raioanele menționate, dintre care: consilieri raionali, primari ai comunelor și satelor, șefi ai serviciilor publice desconcentrate, descentralizate, notari publici, executori judecătorești, șefi ai Birourilor

de Probațiune, reprezentanți ai Inspectoratului de Poliție, cetățeni, etc, care au avut oportunitatea să adreseze întrebări ministrului ce țin de competența domeniului justiției.

În scopul susținerii durabilității reformei justiției, conducerea Ministerului Justiției a avut numeroase întâlniri cu reprezentanții partenerilor de dezvoltare și a misiunilor diplomatice în Republica Moldova, în special cu reprezentanții Ambasadei SUA, Delegației UE, Ambasadei Franței, Ambasadei Federației Ruse, Ambasada Republicii Turcia, Misiunea USAID în Moldova, PNUD în Moldova, Misiunea OSCE, Directoratul General pentru Drepturile Omului și Statul de Drept, Consiliul European, reprezentanții Echipii de Țară a ONU, etc.

De asemenea, Ministrul Justiției a efectuat mai multe vizite la Consiliul European în cadrul cărora a avut întâlniri cu înalți oficiali, s-a întâlnit cu Președintele Curții Europene a Drepturilor Omului și a avut mai multe discuții cu reprezentanții Comisiei de la Veneția.

Urmare a discuțiilor cu reprezentanții Consiliului European, cu suportul Secretarului General al CoE a fost constituit Grupul de lucru ad-hoc privind reforma justiției, care în perioada 20-21 ianuarie 2020 s-a aflat într-o vizită de lucru în Republica Moldova (Directoratul pentru Drepturile Omului și Supremația Legii, Directoratul pentru Drepturile Omului, Departamentul Justiție și Cooperare Juridică, Departamentul Acțiune împotriva Crimei (GRECO), Diviziunea Justiție Constituțională, Comisia Europeană pentru Democrație prin Lege, Comisia de la Veneția, Directoratul pentru Afaceri Politice, Diviziunea de consolidare a măsurilor de încredere, Oficiul Consiliului European la Chișinău.

La 21 ianuarie 2020 în cadrul Ministerului Justiției a avut loc masa rotundă dedicată examinării progresului privind recomandările Comitetului de Experti a Consiliului European pentru Evaluarea Măsurilor de Prevenire a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului (Moneyval).

La data de 27 ianuarie 2020 Guvernele Statelor Unite și al Republicii Moldova au

organizat o ședință a grupului de lucru în domeniul statului de drept și a bunei guvernări în cadrul Dialogului Strategic SUA-Republica Moldova, la care au participat E.S. dl Dereck Hogan, Ambasadorul SUA în RM, dl Jorgan Andrews, Asistent adjunct al Secretarului de Stat al SUA, Biroul Internațional de combatere a drogurilor și aplicarea legii (INL), dl Alan Purcell, Asistent interimar adjunct al Secretarului de Stat al SUA, Biroul Democrație, drepturile omului și muncă (DRL), dl Martin McDowell, Adjunctul Șefului misiunii, Ambasada SUA în RM, dl Scott Hocklander, Director misiune USAID Moldova, dl Suren Avanesyan, Șef Diviziune, USAID, dl John Hussey, Ofițer al serviciului diplomatic, Departamentul de stat al SUA, dna Anne Coleman-Honn, Șef secție politic-economică, Ambasada SUA în RM, dl Timothy Buckley, Director, secția justiție penală și aplicarea legii, Ambasada SUA în RM, dna Alexandra Shema, Ofițer politic-economic, Ambasada SUA în RM, dl Scott Depies, Manager programe, USAID, dna Victoria Gellis, Manager programe, USAID, dl Joseph Geraghty, Ofițer adjunct, the relații cu presa, Ambasada SUA în RM. dl Kevin Lanigan, Consilier superior justiție, Ambasada SUA în RM, dl Robert Keane, Ofițer politic-economic, Ambasada SUA în RM, dna Ruxanda Negru, Asistent politic-economic, Ambasada SUA în RM, dna Tatiana Lungu, Manager programe, Secția Justiție penală și aplicarea legii (INL), Ambasada SUA în RM, precum și reprezentanții Parlamentului, Consiliului Superior al Procurorilor, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Autorității Naționale de Integritate, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Centrului Național Anticorupție, Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Consiliului Audiovizualului, A.O. „Promo-Lex”, A.O. „Institutum Virtutes Civilis”, Centrului de Resurse Juridice din Moldova, Asociației Presei Independente, A.O. „La Strada”, Centrul pentru Jurnalism Independent, Cabinetului Președintelui Parlamentului, Aparatului Președintelui Republicii Moldova, Cabinetului Primului-Ministru al Republicii Moldova, Procuraturii Generale, Procuraturii Anticorupție, Institutului Național de Justiție, Asociației Avocaților Americani, Inițiativa pentru Supremația Legii ABAROLI Moldova, A.O. "WatchDog.md", "Freedom House", A.O. "Asociația pentru

democrație participativă", A.O. "Invento", A.O. „Institutul pentru Politici și Reforme Europene”, A.O. „Centrul de Drept al Femeilor”, inclusiv avocați și experți.

Ședința grupului de lucru a fost compusă din cinci sesiuni: reforma justiției, anticorupție, consolidarea statului de drept, mass-media, drepturile omului și transparența. Acest dialog a fost finalizat cu o Declarație comună a SUA și Republicii Moldova privind grupul de lucru în domeniul statului de drept și bunei guvernări din cadrul Dialogului Strategic, care presupune angajamentul ambelor state de a-și aprofunda cooperarea în domeniul promovării statului de drept și combaterii corupției la nivel înalt în Republica Moldova.

Statele Unite și Republica Moldova au convenit să coopereze în cinci domenii specifice pentru consolidarea statului de drept și a bunei guvernări, și anume: realizarea reformelor semnificative în sectorul justiției, consolidarea instituțiilor de combatere a corupției, promovarea unei mass media și societăți civile libere și active, îmbunătățirea transparenței guvernului și apărarea drepturilor omului pentru toți cetățenii.

Statele Unite și Republica Moldova și-au reafirmat angajamentul continuu de aprofundare a parteneriatului bilateral și de continuare a colaborării pentru combaterea corupției, protejarea instituțiilor independente și instituirea justiției imparțiale pe care o merită poporul Republicii Moldova.

La data de 30 ianuarie 2020 a avut loc ședința Comitetului de Coordonare "Sprijin pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției".

Întrevederea conducerii Ministerului Justiției cu Șeful-adjunct al Misiunii din cadrul Ambasadei SUA în Republica Moldova, H. Martin McDowell la Ministerul Justiției constituie o consolidare a colaborării bilaterale în domeniul justiției (07.02.2020). Întrevederea conducerii Ministerului Justiției cu Eric Minnegheer, expert judiciar, Lider de echipă "Sprijin pentru prevenirea și lupta eficientă împotriva corupției în sectorul justiției" (UE) 10.02.2020.

Vizitele inopinate ale Misiunii Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante în

instituțiile penitenciarelor din Republica Moldova, desfășurate în perioada 28 ianuarie-7 februarie 2020, privind examinarea și constatarea respectării normelor legale și criteriilor europene în materie de tortură și rele tratamente și emiterea ulterioară a unui Raport care va conține recomandări de îmbunătățire a situației în instituțiile penitenciare.

Întrevederea cu reprezentanții Comisiei de la Veneția 20.02.2020 referitor la proiectul de lege privind modificarea Constituției ce ține de numirea și cariera judecătorilor, rolul și componența Consiliului Superior al Magistraturii.

Începând cu 12.12.2019, Administrația Națională a Penitenciarelor a devenit membru în cadrul Asociației Internaționale de Corecție și Penitenciare (ICPA). Semnarea acordului de aderare la această organizație va dezvolta oportunitățile privind beneficierea de diverse programe și granturi pentru evoluarea procesului de formare inițială și continuă a angajaților sistemului penitenciar din Republica Moldova; promovarea și diseminarea bunelor practici și a experienței corecționale și penitenciare, precum și implicarea în proiecte educaționale de interes comun între membrii asociației ICPA.

În scopul fortificării relațiilor de cooperare cu Ambasada SUA (Secția justiție penală și aplicarea legii) reprezentanții Administrației Naționale a Penitenciarelor vor participa în perioada 02-16 februarie 2020, în Canon City, statul Colorado, SUA la cursul de formare în domeniul managementului penitenciar.

Pe parcursul perioadei de referință au fost inițiate negocierile privind semnarea acordurilor de cooperare cu Serviciul Federal Penitenciar din Federația Rusă și Ministerul Afacerilor Interne din România, în vederea instruirii personalului sistemului administrației penitenciare la Academia Serviciului Federal Penitenciar din Reazani și Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București.

De asemenea, în perioada de referință au fost încheiate acorduri de cooperare, după cum urmează:

- Acord de parteneriat ANP – A.O. „You are not Alone” (13.11.2019);

- Memorandum de înțelegere ANP – A.O. Asociația pentru abilitarea copilului și familiei „AVE Copiii” (24.11.2019);

- Acord de colaborare ANP – Departamentul Drept Penal al Facultății de Drept al Universității de Stat din Moldova (06.12.2019).

În contextul colaborării cu sistemul penitenciar din România, în perioada 11-12 noiembrie 2019, o delegație din sistemul penitenciar românesc a efectuat o vizită în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor privind elaborarea și implementarea ulterioară a unui sistem automatizat de evidență a personalului, destinat sistemului administrației penitenciare.

Menționăm că la 10 decembrie 2019, o delegație a reprezentanților „Pompidou Group”, au efectuat o vizită de lucru în cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor. În cadrul ședinței, au fost abordate subiectele privind implementarea programelor de asistență destinate deținuților dependenți de droguri din cadrul sistemului administrației penitenciare, inclusiv extinderea modelului Comunității Terapeutice și în alte instituții penitenciare din Republica Moldova.

Colaborarea Agenției Naționale a Arhivelor cu IDSI și participarea la atelierul de lucru ”E-Infrastructura de date științifice în sprijinul cercetării și creșterii impactului socio-economic al științei în Republica Moldova.

Elaborarea și înaintarea (01.11.2019-19.12.2019) în adresa Ambasadei SUA în Republica Moldova a proiectului ”Restoration of the unique documents from Archival Fond of the „Spiritual Consistory of Chișinău (1835-1915)” pentru solicitarea unui grant de la Fondul Cultural al Ambasadorilor.

Organizarea prezentării în cadrul ANA a Programului-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii Europene, Orizont 2020. Demararea procesului de înregistrare și identificare a proiectelor cu referire la domeniul arhivistic (restaurare, digitizare etc.).

Participarea la Masa rotundă a 9 angajați ANA cu genericul ”Proiecte comune de dezvoltare a Arhivelor din Republica Moldova și România – priorități strategice de cooperare” organizată de Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale. Colegii din România au familiarizat arhiviștii ANA în privința principalelor procese de lucru și a

metodologiei de preluare, păstrare, valorificare și restaurare a documentelor de arhivă conform standardelor din România.

Participarea la seminarul internațional de perfecționare profesională „Arhivele în era digitală: probleme și perspective”, organizat de către Institutul VNIIDAD din Federația Rusă (Всероссийский научно-исследовательский институт документоведения и архивного дела). În cadrul seminarului au fost prezentate aspecte a procesului de implimentare a standardelor internaționale și federale în arhivistică.

Totodată, comunicăm că în scopul promovării continue a bunelor practici de facilitare a implicării organizațiilor societății civile în procesele decizionale, Ministerul Justiției asigură consultarea cu toți actorii interesați a proiectelor de acte normative promovate pe segmentul său de activitate.

A fost lansat Ghidul de bune practici pentru angajații sistemului penitenciar, Asigurarea răspunsului la nevoile speciale ale femeilor aflate în detenție.

IV. Priorități majore pentru anul 2020

Prioritățile pentru anul 2020 derivă din Planul de acțiuni al Guvernului, obiectivele de dezvoltare durabilă, precum și din obiectivele stabilite de aparatul central al ministerului și instituțiile sale subordonate. Astfel, acestea vizează în principal:

- Adoptarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2020-2023;
- Promovarea proiectelor de lege care au drept scop asigurarea independenței și integrității judecătorilor și procurorilor; edificarea unui sistem echitabil și accesibil al justiției;
- Promovarea proiectelor de lege privind toate profesiile conexe justiției;
- Eficientizarea sistemului informațional judecătoresc (SIJ) prin excluderea intervenției factorului uman din procesul administrativ de gestionare a dosarelor, în partea ce ține de încheierea cu succes a procesului de exploatare experimentală a SIJ, cu actualizarea unor funcționalități astfel încât acestea să

asigure din punct de vedere tehnic posibilitatea setării completelor specializate de judecători cu respectarea principiului repartizării aleatorii a dosarelor, securitatea informației conținute în sistem și care face obiectul schimbului de date cu alte sisteme informaționale guvernamentale, prin setarea și punerea în aplicare a politicilor aplicației de monitorizare automată a datelor în SIJ, precum și protecția datelor cu caracter personal și înregistrarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești în calitate de operator de date cu caracter personal pentru noul SIJ.

- Asigurarea standardelor de calitate la executarea hotărârilor judecătorești cu caracter penal și sporirea serviciilor de corecție și reintegrare socială cu persoanele aflate în sistemul de probațiune și sistemul penitenciar, precum și consolidarea capacităților instituționale;
- Elaborarea studiului de fezabilitate privind oportunitatea creării Centrului de asistență și reabilitare a minorilor în conflict cu legea penală.
- Aprobarea proiectului de lege privind statutul special al organelor de probațiune.
- Elaborarea și implementarea unui program probațional cu agresorii sexuali.
- Evaluarea impactului de corectare și resocializare a programelor probaționale asupra subiecților
- Crearea unui sistem electronic de evidență a întrevederilor dintre consilierul de probațiune și subiectul de probațiune în scopul asigurării transparenței și prevenirii actelor de corupție.
- Prezentarea referatului prezențial de evaluare psiho-socială pentru unele categorii de adulți (agresori familiari, consumatori de droguri) în procesele de judecată, ca condiție obligatorie la individualizarea pedepsei;
- Monitorizarea electronică a unei categorii noi de beneficiari (agresorii familiari).
- Derularea programelor probaționale cu agresorii familiari care nu sunt subiecți de drept al INP pentru realizarea măsurilor de protecție aplicate victimelor.

- Modificarea legislației în vederea stabilirii măsurilor probaționale și abținței la alcool unor categorii de subiecți ai probațiunii, în urma evaluării.
- Realizarea unui studiu privind riscul de recidivă și recidiva după probațiune a persoanelor.
- Dezvoltarea bazei de date a Inspectoratului Național de Probațiune privind evidența subiecților probațiunii;
- Dezvoltarea noilor genuri de expertiză judiciară, prin elaborarea metodicilor-tip necesare pentru efectuarea acestora (achiziția softurilor performante și tehnicii necesare pentru cercetări și investigații în cadrul expertizelor judiciare; acreditarea laboratoarelor CNEJ conform ISO 17020 și extinderea acreditării laboratoarelor CNEJ conform ISO/CEI /7 025 :2017;
- Organizarea conferinței științifico-practice internaționale a experților judiciari;
- Instruirea experților judiciari la cursuri specializate în vederea însușirii unor noi genuri de expertize judiciare.
- Demararea procesului de implementare a Strategiei de dezvoltare a arhivelor de stat și practicii arhivistice pentru anii 2020-2024;
- Consolidarea statutului Agenției Naționale a Arhivelor în calitate de autoritate națională în domeniul arhivării și păstrării documentelor;
- Elaborarea proiectelor pentru modificarea actelor normative în domeniul arhivelor și arhivării.
- Dezvoltarea capacităților instituționale în domeniul depozitării , evidenței și conservării documentelor Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;
- Digitizarea arhivelor și arhivarea electronică;
- Identificarea modelului Sistemului Informațional Automatizat pentru sistemul arhivistic și elaborarea, aprobarea Conceptului SIA;
- Elaborarea instrucțiunilor și determinarea standardelor în privința procesului de Arhivare a documentelor electronice.
- Dezvoltarea aparatului științific informativ al Fondului Arhivistic al Republicii Moldova;

- Reconstituirea Cataloagelor tematice și sistematice ale Direcției generale Arhiva Națională în format tradițional și trecerea acestora în format digital;
- Actualizarea ghidurilor arhivistice existente.
- Valorificarea documentelor Fondului Arhivistic al Republicii Moldova și cercetare arhivistică.
- Editarea Revistei de specialitate în domeniul arhivisticii - „Pergamentul”;
- Definitivarea proiectului Instrucțiunii privind intervenția personalului penitenciar în cazuri de automutilare, tentativă de suicid și refuz de hrană declarat de deținuți, ce presupune proceduri operaționale care vor descrie modul de activitate și acțiunile necesare a fi realizate cu deținuții care sistematic declară refuzul de hrană, care urmează a fi aprobat în anul 2020.
- Definitivarea Programului de intervenție psiho-socială asupra deținuților ce au săvârșit infracțiuni cu violență domestică, program destinat condamnaților ce au săvârșit infracțiuni de violență împotriva femeilor sau familiei.